

Obojživelníci bývalého VVP Pístov

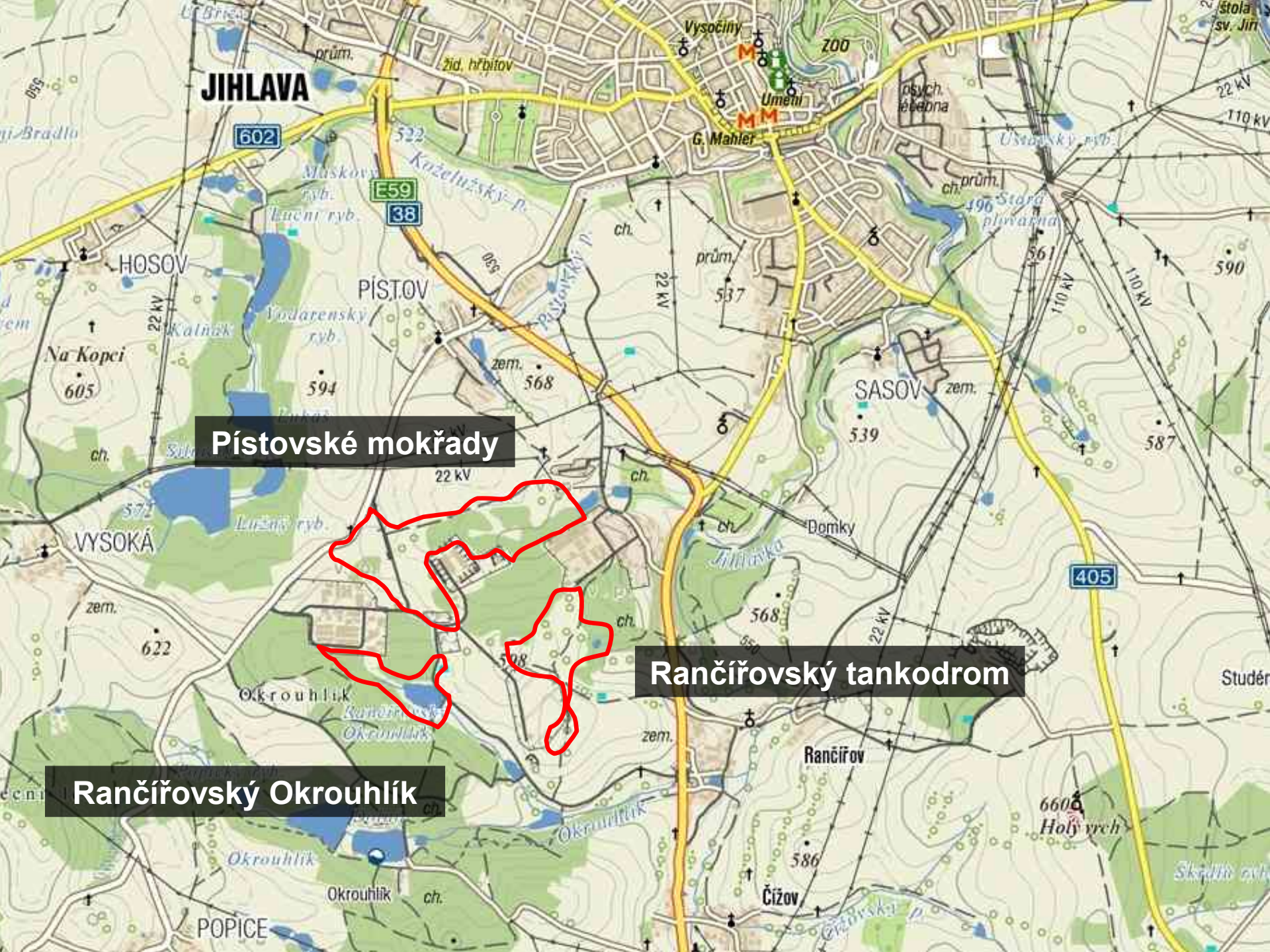
a péče o jejich biotopy

Jaromír Maštera
AOPK ČR, středisko Havlíčkův Brod

listopad 2010

*Foto: J.Maštera, J.Dvořák,
A.Zedníková*

JIHLAVA

Pístovské mokřady

Rančirovský tankodrom

Rančirovský Okrouhlík

Rančířovský tankodrom

listonoh letní

žábřonožka letní

čolek obecný **

kuňka obecná **

rosnička **

blatnice *

skokan hnědý *

skokan krátkonohý **

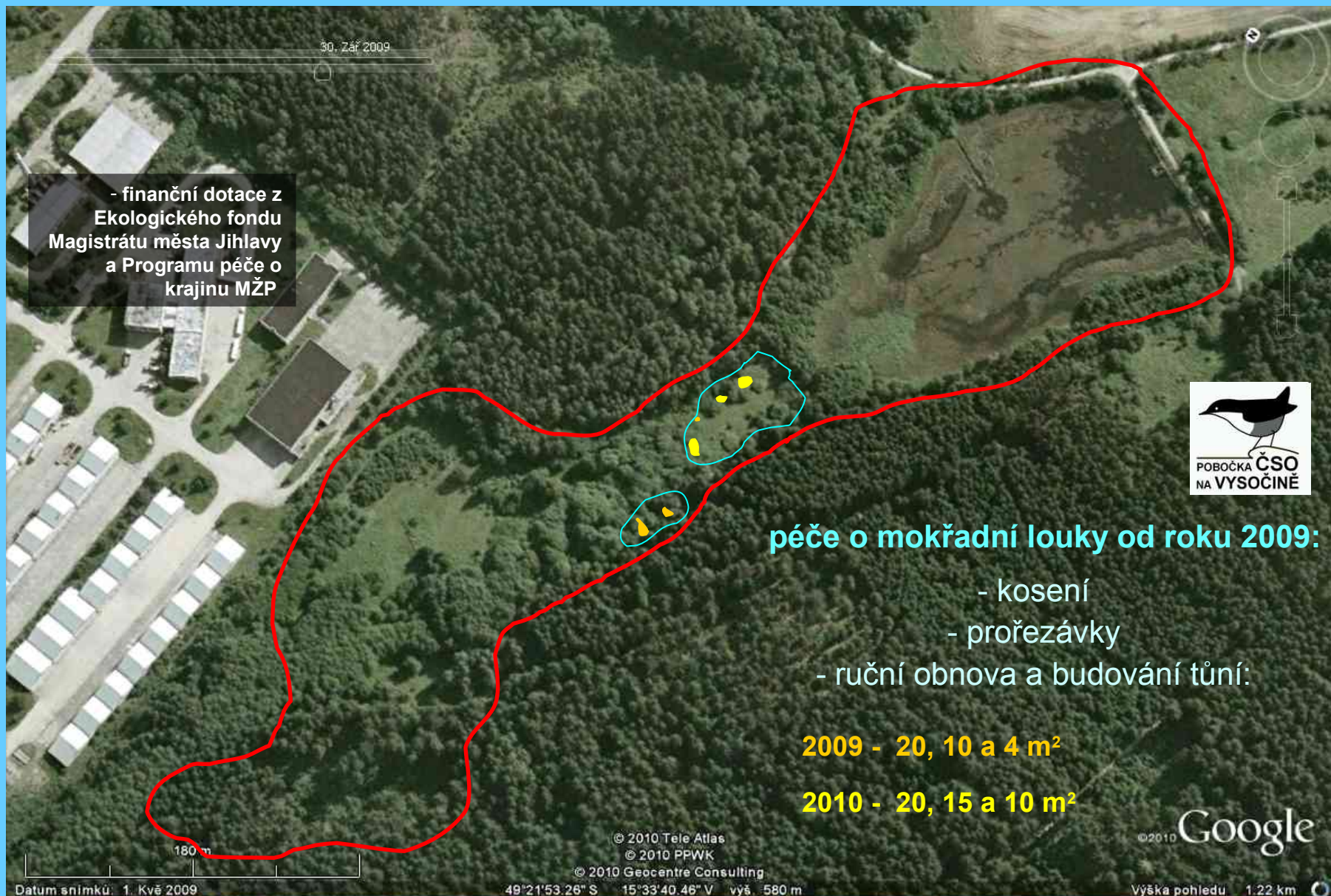
kuňka obecná

Rančířovský Okrouhlík

skokan ostronosý

červeně - hranice lokality, **modře** - managementové plochy 2009-2010, **žlutě** - tůně

červen 2009

listopad 2009

Obnova tůní 2009

červen 2010

květen 2010

čolek obecný *

kuňka obecná *

ropucha obecná ***

rosnička **

blatnice **

skokan ostronosý **

skokan hnědý **

skokan krátkonohý ***

říjen 2010

srpen 2010

Budování tůň 2010

říjen 2010

říjen 2010

Pístovské mokřady

kuňka obecná

vemeník dvoulistý

oranžové - pozemky v užívání Pobočky ČSO na Vysočině, **zeleně** - kosené plochy 2010, **bíle** - známé funkční tůňe do roku 2004, **červeně** + **bíle** - známé funkční tůňe v letech 2004-2006, **žlutě** - tůňe vybudované v roce 2007 firmou Colas (nápravné opatření), **modře** - ručně vybudované tůňe v letech 2008-2010

30. Září 2009

2008 - 4 tůňe 5 - 20 m²

2009 - 11 tůní 3 - 75 m²

2010 - 30 tůní 5 - 35 m²

Pobočka ČSO na Vysočině má od města Jihlavy v bezúplatném užívání cca 7,5 ha pozemků (od 26.6.2008)

- finanční dotace z Programu péče o krajinu MŽP, Ochrany biodiverzity, MŽP a SFŽP

©2010 Google

© 2010 Tele Atlas

© 2010 PPWK

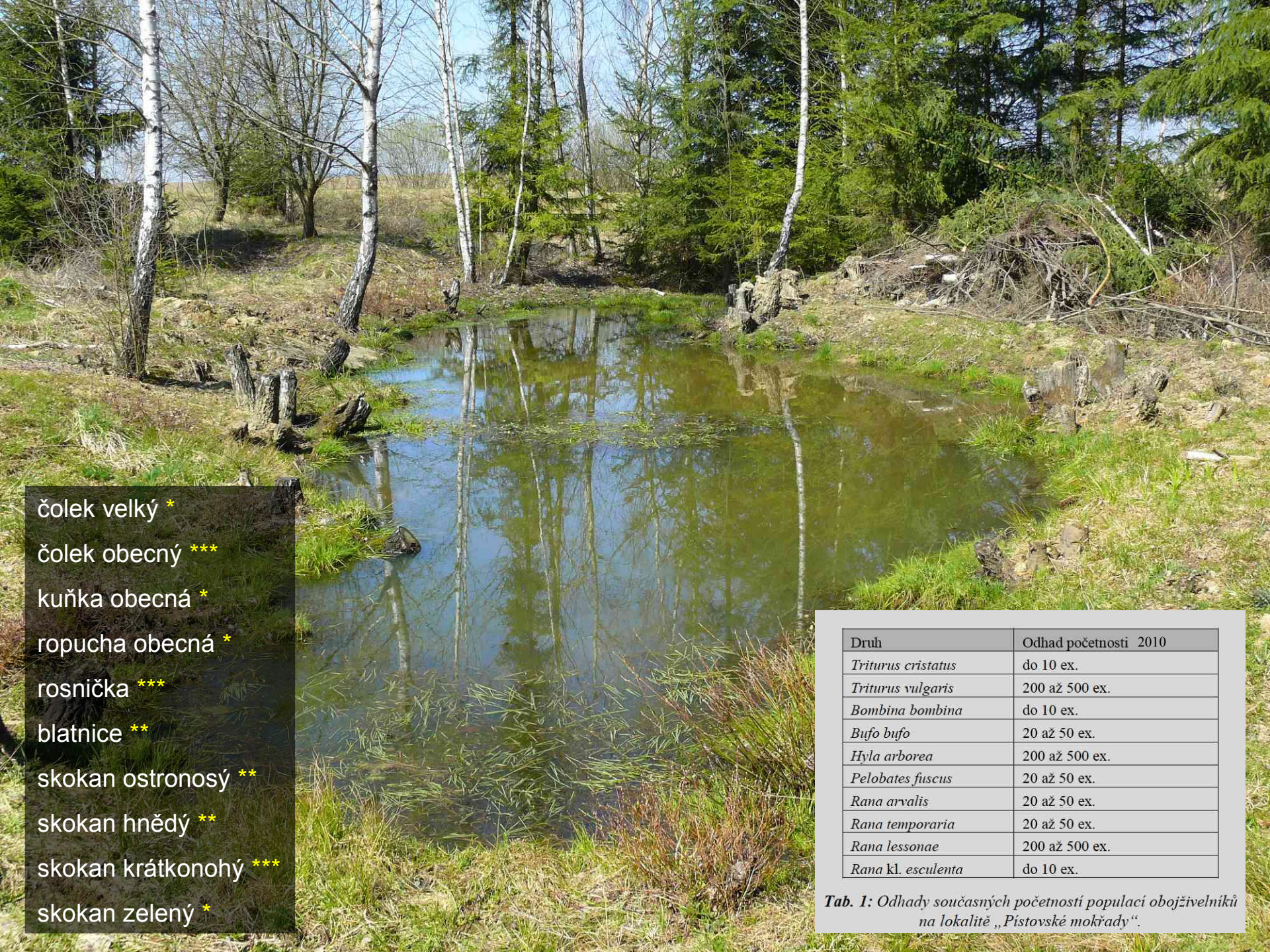
© 2010 Geocentre Consulting

49°22'20.49" S 15°33'56.81" V výš. 567 m

Výška pohledu 1:20 km

datum snímku: 1. Kvě 2009

176 m

čolek velký *

čolek obecný ***

kuňka obecná *

ropucha obecná *

rosnička ***

blatnice **

skokan ostronosý **

skokan hnědý **

skokan krátkonohý ***

skokan zelený *

Druh	Odhad početnosti 2010
<i>Triturus cristatus</i>	do 10 ex.
<i>Triturus vulgaris</i>	200 až 500 ex.
<i>Bombina bombina</i>	do 10 ex.
<i>Bufo bufo</i>	20 až 50 ex.
<i>Hyla arborea</i>	200 až 500 ex.
<i>Pelobates fuscus</i>	20 až 50 ex.
<i>Rana arvalis</i>	20 až 50 ex.
<i>Rana temporaria</i>	20 až 50 ex.
<i>Rana lessonae</i>	200 až 500 ex.
<i>Rana kl. esculenta</i>	do 10 ex.

Tab. 1: Odhady současných početností populací obojživelníků na lokalitě „Pistovské mokřady“.

Obnova tůň 2008

červen 2008

září 2008

srpen 2010

červen 2009

Obnova tůní 2009

duben 2009

listopad 2008

duben 2010

květen 2010

Obnova a budování tůň 2010

leden 2010

březen 2010

září 2010

srpen 2010

duben 2010

březen 2010

říjen 2010

září 2010

květen 2010

duben 2010

říjen 2010

říjen 2010

Tůně 2010

Tůň vybudována: leden 2007
Foto - srpen 2007

po 3,5 letech téměř 100% zatažení orobincem

Více na stránkách:
www.mokrady.wbs.cz

Vytváření zimovišť / úkrytů

Foto - srpen 2010

Nové tůně pro obojživelníky (neprůtočné*)

Menší a mělčí

(cca do 100 m², průměr. hloubka do 50 cm)

- v menších tůních se může rozmnožovat většina druhů obojživelníků, řada druhů vyloženě malé tůně preferuje

Výhody:

- funkční hned krátce po vybudování
- lze je vybudovat prakticky kdekoli na vhodných podmáčených místech (i v MZCHÚ)
- lze je budovat ručně
- vytěžené zeminy je málo a často ji lze uložit na lokalitě bez poškození biotopů
- malé riziko trvalé přítomnosti ryb
- nenarušují vzhled lokality
- snadná pravidelná údržba

Nevýhody:

- krátká životnost (rychle zarůstají)
- větší riziko vysychání během sezóny
- většinou nevhodné k zimování (můžou promrzat)

vs.

Větší a hlubší

(cca nad 100 m², průměr. hloubka nad 50 cm)

- větší tůně (vodní plochy obecně) striktně vyžaduje k rozmnožování jen několik málo druhů obojživelníků (např. ropucha obecná, skokan skřehotavý)

Výhody:

- dlouhá životnost (málo zarůstají)
- malé riziko vysychání během sezóny
- většinou vhodné k zimování (nepromrzají)

Nevýhody:

- funkční až po několika letech (někdy vůbec)
- lze vybudovat jen někde, zabírají větší plochu mokřadních biotopů
- na budování je potřeba bagr (ručně téměř nelze)
- vytěžené zeminy je hodně a většinou ji nelze uložit na lokalitu bez poškození biotopů
- vysoké riziko trvalého zarybnění (přirozené/ umělé)
- mohou výrazně narušovat vzhled lokality
- náročnější pravidelná údržba

* nejlépe na lokalitách kombinovat oba typy, s převahou menších tůní *

Zachrání budování tůní obojživelníky...?

- ochrana obojživelníků by měla vycházet z jejich životního a ročního cyklu
tj. nutná ochrana vodního i suchozemského (terestrického) biotopu !

Ochrana terestrických biotopů:

- mokřady, louky, listnaté či smíšené lesy, luční lada nebo specifické biotopy (povrchové doly, lomy) apod.
- a zimoviště

Ochrana vodních biotopů:

1. rybníky a jiné vodní nádrže vhodných parametrů

- velmi důležité! zejména menší extenzivní rybníky
- ale: problémy s obhospodařováním (ryby)

2. tůně vhodných parametrů

- pro řadu druhů velmi důležité
- většinou snadnější dohoda s majiteli pozemků

- ▶ pouze na tůních nebo rybnících nelze postavit ochranu obojživelníků - je potřeba chránit a pečovat o oba typy biotopů
- ▶ pokud by v krajině byla dostatečná nabídka vhodných tůní, populacím většiny druhů obojživelníků by to mohlo výrazně pomoci
- ▶ vhodných botanicky a jinak nevýznamných podmáčených míst je v krajině spousta - na všech těchto místech tůně realizovat